SZESNASTE

SPRAWOZDANIE

Dyrekcyi c. k. szkoły realnéj

W TARNOPOLU

za rok szkolny 1890/91.

W TARNOPOLU.

Nakładem funduszu naukowego.—Z drukarni Józefa Pawłowskiego.

1891.

SZESNASTE

SPRAWOZDANIE

Dyrekcyi c. k. szkoły realnéj

W TARNOPOLU

za rok szkolny 1890/91.

W TARNOPOLU.

Nakładem funduszu naukowego.—Z drukarni Józefa Pawłowskiego.

1891.

I. O dotykaniach powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj

napisał Grzegorz Grzybowski.

II. Kronika i statystyka zakładu, przez dyrektora.

O dotykaniach powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj

napisał

Grzegorz Grzybowski.

Über die Berührungen der windschiefen scharfen Schraubenfläche

zusammengestellt von

GREGOR GRZYBOWSKI.

1a. Chcąc wykréślić płaszczyznę (**Eh Ev**) Fig. 36,* dotykającą się danéj powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj i przechodzącą oraz przez pewien punkt **m** na téjże powierzchni leżący, obieramy jeden rzut jego, n. p. poziomy.... **m'** dowolnie i ze środka **o'** wyprowadzamy linią prostą **o'm'**, która na obwodzie koła wskaże punkt **d'**. Ten odnosimy prostopadle powyżéj osi do **d''** na linią śrubową.

Punkt d''_0 leży na osi powierzchni śrubowéj w téjsaméj płaszczyżnie pozioméj co i **d''**, a punkt d_1'' zarówno leży na téjżesaméj osi w owéj odległości **e** która się równa podwyższeniu **ab''** **u** każdéj prostokréślnéj rodzącéj, a otrzymamy rzut pionowy $d''d''_1$ owéj krawędzi, na któréj leżeć musi **m**.

Ta krawędź oraz jest jedną z owych dwóch linii, które ustalają żądaną płaszczyznę styczną, oznaczamy więc punkty (h'_2, h_2) i (v'_4, v_4) o ile obszar tła rysunkowego na to pozwoli).

Druga prosta zaś j. wiadomo musi się dotykać w punkcie (**m'**, **m''**) jakiéjkolwiekbądź linii krzywéj, leżącéj na danéj powierzchni spaczonéj. Otóż najlepiéj obrać linią krzywą wypadającą z przecięcia danéj spaczonéj, z powierzchnią owego okrągłego prostego walca, który ma tęsamą oś co i powierzchnia śrubowa a którego rzut poziomy jest kołem, ze środka **o'** promieniem **o'm'** zatoczoném. Rzut poziomy **q'v'** rzeczonéj linii stycznéj można przeto wykréślić z wszelką dokładnością, chodzi bowiem o pion z **m'** na **o'd'**.

Linia krzywa sama zaś wynikająca z owego przekroju oczywiście będzie śrubową o tymsamym kroku co i dana powierzchnia śrubowa, łatwoby więc można wykréślić i jéj rzut pionowy, lecz to niepotrzebne, gdyż tu chodzi nie o samą krzywą, lecz raczéj o prostą dotykającą się téj krzywéj, a tę styczną w następujący sposób znaleźć można:

* Uwaga. Fig. 34. i 35. odnoszą się do zeszłorocznéj rozprawy.

Wykreśliwszy taki kąt α ażeby w Δ prostok. $\frac{s_1}{s_2}\frac{s_3}{s_3}=\frac{1}{2}\pi$, czynimy $s_2\, s_3 =$ $om' = r$ a będzie.. $s_1\, s_3 = \frac{1}{2}\pi.\, r$, a skoro $m'\,q' = s_1\, s_3$, otrzymamy pkt q' którego rzut pionowy q'' leży w płaszczyźnie poziomej, o.... $\frac{1}{4}\, h = uw$ poniżej m'' przesuniętej.

Znalazłszy styczną...... $m''\,q''$ oznaczamy punkty $(h'_4\, h_4)$ i (v'_2, v_2'') a gdy potrzeba, zapomocą prostej $(q'\,z', q''\,z'')$ punkt (h'_1, h_1'').

Połączenie stósowne daje płaszczyznę styczną (Eh, Ev) do punktu (m', m''), zawierającą w sobie całą krawędź rodzącą.

W téj płaszczyźnie leży przeto także i $(m'\,m'')$ w nim ta płaszczyzna danéj dotyka się powierzchni, a z m rozchodzą się 4 gałęzie przekroju, tą styczną płaszczyzną dokonanego na rzeczonéj spaczonéj powierzchni.

Te gałęzie j. wiad. w m bynajmniéj się nie schodzą, w tym punkcie bowiem jest dotykanie, a więc przerwa przekroju. Dwie gałęzie są uwidocznione prostokréślną rodzącą od, a że wzdłuż téj krawędzi z wyjątkiem punktu (m', m'') we wszystkich innych jéj punktach płaszczyzna (Eh, Ev) daną powierzchnię przecina, tego dowodzą następujące okoliczności:

Dowolnemu punktowi téj rodzącéj n. p. pktowi (X', X'') zarówno odpowiada pewien współosiowy walec, czyniący na powierzchni śrubowéj przekrój w kształcie linii śrubowéj o tymsamym kroku.... h co i u powierzchni lecz o zmiennym promieniu.... ox'. A ponieważ $\mathrm{tang}\varphi = \frac{h}{2\pi.\, ox'}$, gdzie φ oznacza kąt nachylenia poziomu ku owéj prostéj, która w (X', X'') się dotyka linii śrubowéj odpowiadającéj pktowi (m', m'') przeto kąt φ jest zmiennym, mianowicie punktom od m' więcéj ku środkowi o' zbliżonym odpowiada większy, a punktom bardziéj oddalonym mniejszy kąt, aniżeli kąt nachylenia β poziomu, ku prostéj qm.

Otóż proste dotykające się owych linii śrubowych w takich punktach jak n. p. X', nie mogą leżéć w (Eh, Ev), bo ich rzuty poziome są || do $q'\, m'$; gdyby więc te proste miały leżéć w (Eh, Ev), to musiałyby one w rzeczywistości wszystkie być bo siebie równoległe i jednakowe z poziomem zawiérać kąty $= \beta$.

Płaszczyzna (Eh, Ev) oprócz prostokréślnéj rodzącéj krawędzi odpowiadającéj pktowi (m', m'') nie może więc w sobie zawiérać żadnéj innéj takiéj krawędzi, przynajmniéj nie w pobliżu punktu (m', m''). Ta płaszczyzna przecina więc wszystkie inne proste rodzące w pewnych punktach, a z ich połączenia powstają znów dwie gałęzie krzywego przekroju. Dowolny punkt jego, n. p. $(n_{11}'\, n'')$ odpowiadający rodzącéj przesuniętéj przez (a_{11}', a_{11}'') otrzymamy z kładów, czyniąc... $(a_{11}', a_{11}'') = a_{11}''\,\mu$ $ok = (a_{11}''\mu + e)$; $ol = ud_1'' = v_1'\, v_1''$, a z przecięcia się prostych.... $h'\; l$ i $a_{11}^0\; k$ wypadnie n_{11}^0 następnie pionowo powyżéj osi n_{11}'' tak daleko, jak odcinek $n_{11}'\, n_{11}^0$ oznacza na rodzącéj przesuniętéj przez a_{11}''.

Punkt (n_{12}', n_{12}'') oznacza się trapezem $op' p'' \dot{n}_{12}''$, dobrze wreszcie oznaczyć punkt (g', g'') w którym linia śrubowa a_0 a_1 a_2 ... przebija płaszczyznę (Eh, Ev).

1b. Chcąc się przekonać czy dana płaszczyzna (Eh, Ev), Fig. 36 dotyka się danéj powierzchni śrubowéj spaczonéj ostréj, szukamy najprzód punktu d_1'' w którym (Eh, Ev) przecina oś danéj powierzchni, a wyprowadziwszy z d_1'' prostą rodzącą (d_1'' d'') odpowiadającą temu pktowi należy zbadać czy jeszcze jeden punkt téj prostéj n. p. (5', 5'') leży w téj płaszczyźnie, czy nie.

W pierwszym wypadku, jak we Fig. 36 jest dotykanie w drugim zaś przecięcie.

Ponieważ więc w 1-szym wypadku cała krawędź d'' d_1'' leży w (Eh, Ev) a oraz tworzy 2 gałęzie przekroju przerwanego w punkcie dotykania, tedy szukamy jeszcze kilka pojedyńczych punktów przebicia innych prostych rodzących z (Eh, Ev), a połączywszy je należycie, otrzymamy znów 2 gałęzie przekroju, mianowicie przekroju krzywokreślnego a z przecięcia się obydwóch przekrojów, t. j. prostokreślnego d' o, i krzywego gn_4 wypadnie szukany pkt dotykania (m' m'').

To postępowanie jednak po pierwsze zanadto jest rozwlekłe, a po wtóre nie bardzo dokładnie daje wyniki, bo się opiera na wykreśleniu krzywéj, u któréj trudno o wielką ścisłość. Dokładniejszem postępowanie następujące:

Wykreślamy najprzód prostą (h_3' v_3' h_3'' v_3'') leżącą w (Eh, Ev) tak, aby jéj rzut poziomy h_3' v_3' był pionem do rzutu poziomego od' owéj rodzącéj, która ma zawierać w sobie pkt dotykania i oznaczamy β kąt nachylenia téj prostéj ku poziomowi kładąc $v_3{}^0$, i t. d...

Następnie czynimy $v_3{}^0 t_1 = \frac{1}{4} h$, i t_1 $t_2 \parallel h_3'$ v_3' ostatecznie t_2 $t_3 = s_1$ s_3 i s_2 $s_3 \perp ss_2$ a będzie oczywiście s_2 $s_3 = om'$.

2. Jeżeli płaszczyzny dotykające się danéj powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj Fig. 37 mają oraz w sobie zawierać pewien pkt dany (m' m'') zewnątrz powierzchni spaczonéj, to j. wiadomo chodzi właściwie o linią krzywą dotykania wypadającą między daną powierzchnią i powierzchnią dotykającego się jéj stożka o danym wierzchołku (m' m''). Każda płaszczyzna przez dany pkt (m' m'') i przez dowolną prostą rodzącą n. p. przez a_4 o przesunięta, będzie płaszczyzną styczną, chodzi więc jedynie o punkt dotykania n_4, a ten z łatwością znaleźć można według uwag poprzedzającego ustępu.

Oznaczywszy w tensam sposób kilka takich punktów otrzymamy w skutek połączenia ich linią ciągle krzywą, a ta jest linią dotykania. Ta krzywa składa się z wielu gałęzi, tworzących poniekąd jakoby pojedyńcze ogniwa, pod pewnym względem łańcuch, analogicznie jak i dana powierzchnia śrubowa spaczona ze samych do siebie przystających się składa części.

Płaszczyzna **P** przez dany punkt (m' m'') i przez oś danéj powierzchni przesunięta, poziomo rzucająca, zawiera w sobie co krok po jednym punkcie kierującéj linii śrubowéj, rzuty poziome wszystkich tych punktów leżą w x', a rzut pionowy jednego z nich w x''. Rzut pionowy x'' d_0'' prostokreślnéj ro-

dzącéj krawędzi temu pktowi x odpowiadającéj znachodzimy, kreśląc poziomą $x'' d_1''$ i czyniąc $d'' d_0''=e'' e_0''=e$, a ta prosta $x'' d_0''$ wskaże na osi danéj powierzchni rzut pionowy d_0'' punktu, w którym linia dotykania z prawéj powłoki przechodzi na lewą, którą można uważać za przydłużenie prawéj, podczas gdy bowiem prosta ruchoma rodząca n. p. a_7' o' nawet po za punkt a_7' w nieskończoność przydłużona i aż po oś o sięgająca, rodzi powłokę prawą, ku dołowi zwieszoną i rysunkiem uwidocznioną, (dzwon) to przydłużenie téj rodzącéj, sięgające po za oś o rodzi powłokę lewą, do góry wzniesioną, w rysunku pominiętą (kielich). Zwykle poprzestaje się na jednéj gałęzi linii dotykania, leżącéj na prawéj powłoce.

Taką gałęź wykréślić można przez 3 w jednym rzucie n. p. w poziomym dowolnie obrane punkty n. p. przez n_3', n_4' i n_5'; każdemu z tych trzech dowolnie obranych punktów bowiem odpowiada w ogóle inna płaszczyzna dotykająca się danéj powierzchni w tymże właśnie punkcie, a wszystkie te 3 płaszczyzny zejdą się w ogóle w jednym punkcie, który można uważać za wierzchołek stożka, dotykającego się danéj powierzchni spaczonéj w linii krzywéj przechodzącéj przez n_3, n_4 i n_5.

3. Jeżeli płaszczyzny dotykające się danéj powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj Fig. 38. mają być oraz równoległymi do pewnéj danéj linii prostéj (L', L'') natenczas j. wiad. chodzi właściwie o krzywą dotykania wypadającą między daną powierzchnią, a powierzchnią dotykającego się jéj walca, którego wszystkie proste rodzące są równoległe do danéj prostéj.

Każda płaszczyzna, przez dowolną prostą rodzącą danéj powierzchni spaczonéj n. p. przez a_6 o przesunięta, a do L równoległa, odpowié warunkom zadania, chodzi więc jedynie o pkt dotykania. Otóż uczyniwszy najprzód, jak wyjątkowo potrzeba dla krawędzi wyprowadzonéj z a_6, jéj kład a_6^0 k_6^0, znachodzimy ślady h_6' i o ile miejsce na to pozwoli... v_6''. Następnie przez ową krawędź a_6 o przesuwamy $||$ L płaszczyznę (Eh_6, Ev_6) i oznaczamy punkt dotykania. Dla wygody wykréślamy $eh_6 || Eh_6$ i $ev_6 || Ev_6$ natenczas w_6 s_6 będzie pionem na a'_6 o a $\sphericalangle$ n_6 w_6 s_5 oraz $\sphericalangle$ nachylenia stycznéj ku poziomowi, uczyniwszy więc n_6 $s_6=\frac{1}{4}h$ i $up_6=w_6$ s_6 otrzymamy $p_6q_6=og'$, następnie g_0 i g'', a w takisam sposób otrzymamy i więcéj podobnych pktów, jak n. p. (t', t'')... i t. p.... Połączywszy wszystkie te punkty stosownie ze sobą, otrzymamy obydwa rzuty szukanéj linii dotykania, która się gubi w osi danéj powierzchni w pewnym pkcie d_1''. Ten punkt łatwo znaleźć można, tenże dzieli ową część linii dotykania, która na prawéj leży powłoce od owéj, która się mieści na lewéj; linia dotykania z nieskończenie wielu oddzielnych i do siebie przystających składa się gałęzi, które się powtarzają co krok i leżą na pojedyńczych skrętach danéj powierzchni, a przez każde 2 dowolne punkty jéj inną można poprowadzić linią dotykania.

4. Jeżeli płaszczyzna dotykająca się danéj powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj Eig. 39 ma oraz zawierać w sobie pewną prostą ($m'n'$, $m''n''$), natenczas obrawszy na owéj prostéj 2 zresztą dowolne, byleby nie za nadto blisko

siebie leżące punkty n. p. (m', m'') i (n', n'') wykréślamy krzywe linie dotykania; mianowicie: krzywą $o\,g_m\,k\,l_m$ odpowiadającą punktowi (m', m'') i krzywą $o\,g_n\,k\,i_n$... odpowiadającą punktowi (n', n'') z wszelką możliwą dokładnością, choć przynajmniéj w jednym rzucie, tu n. p. w poziomym.

Z przecięcia się tych dwóch krzywych w tym rzucie wypadnie k', a prosta ok' łącząca k' z o będzie rzutem poziomym rodzącéj która—należycie przydłużona — na obwodzie koła podstawnego wskaże pkt l' który odnosimy na linią śrubową do l''. Pkt q'' leży na osi danéj powierzchni w téjsaméj płaszczyźnie pozioméj co i l'', pkt p'' zaś o e wyżéj. Następnie szukamy obydwóch śladów krawędzi odpowiadającéj pktowi l, z których jednakże w rysunku tylko ślad poziomy h_1' pada wewnątrz tła i ślady h' i v'' danéj prostéj (m'n', m''n''), a przez stósowne połączenie otrzymamy szukaną pł. (Eh, Ev). W celu sprawdzenia ścisłości rysunku z dowolnego na Eh leżącego punktu w_1 wyprowadzamy prostą $w_1\,w_2 \perp ol'$, oznaczamy x'' i obydwa $\triangle\, x_0\,w_1\,w_2 \backsim \triangle\, x_0\,y\,z$, gdzie $x_0\,z = \frac{1}{4}\,h$, czynimy $cu_1 = yz$, a będzie $u_1u_2 = ok'$.

Następnie z k' wyprowadzamy $k's' \perp ok'$, czynimy $k's' = cu_1$ $k''d'' \parallel xx_1$ $d''l'' = \frac{1}{4}\,h$ i $l''s'' \parallel xx_1$ a otrzymamy (s'k', s''k''), czyli rzuty prostéj, dotykającéj się w (k', k'') linii śrubowéj przez tenże pkt k przesuniętéj i mającéj tensam krok h co i dana powierzchnia. Ostatecznie znachodzimy ślady téj prostéj (s'k', s''k'') a te muszą leżéć na przynależnych śladach płaszczyzny stycznéj.

5. Chcąc wreszcie wykréślić płaszczyznę, któraby dotykając się danéj powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj, oraz była || do pewnéj danéj płaszczyzny (eh, ev) można sobie wprawdzie postąpić w sposób następujący:

Obrawszy w danéj płaszczyźnie 2 dowolne, przecinające się proste l_1 i l_2 ku sobie pod $\sphericalangle$) o ile możności do 90° zbliżonym, wykréślamy 2 krzywe dotykania, jedną odpowiadającą powierzchni walca, którego wszystkie rodzące proste są $\parallel l_1$ a drugą odpowiadającą do l_2. Punkty obydwom krzywym wspólne prowadzą do rozwiązania zadania, gdyż styczne płaszczyzny przez te punkty przesunięte muszą być || do (eh, ev).

To postępowanie rozwlekłe, nie bardzo dokładne może dawać wyniki, bo się opiera na wykréślaniu linii krzywych, następujące za to szybciéj prowadzi do celu:

Kształt powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj zależy jedynie od jéj kroku h i od $\sphericalangle$) zawartego między jéj osią a jéj prostokréślną rodzącą, wiadomo téż, że téj powierzchni może się dotykać tylko taka płaszczyzna, która w sobie zawiera jakąkolwiek prostą rodzącą téj powierzchni.

Pomyślmy sobie więc, że żądana płaszczyzna styczna już jest położoną i taką krawędź k w sobie zawiéra. Każda inna płaszczyzna przechodząca przez k przetnie daną płaszczyznę w krawędzi || do k).

Obrawszy przeto na ev dowolny punkt β'', wyprowadzamy z niego prostą $\beta''\gamma_0$ ku $\beta''\beta'$ pochyloną pod tymsamym $\sphericalangle$), pod którym rodzące proste powierzchni śrubowéj ku jéj osi są pochylone. Następnie z pktu β'' jako środka,

promieniem $\beta' \gamma^0$ zataczamy łuk, który na śladzie poziomym **eh** wskaże γ'. Prosta $\beta' \gamma'$ będzie || do rzutu poziomego żądanéj krawędzi **k**, kreślimy przeto **ol'** || $\beta'\gamma'$..... i t. d. Dalsze postępowanie jasne z rysunku. Łuk $\gamma_0 \gamma$ prostą **eh** zwykle przecina w 2-ch punktach, z których jednak tylko jeden jest przydatny. Co krok to inna płaszczyzna odpowiada warunkom zadania. Oczywiście (**eh** **ev**) nie może ku poziomowi mniéj być pochyloną, niżeli rodząca prosta.

W ogóle skoro kształt powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj raz jest ustalony wielkością kroku **h** i $\sphericalangle$ nachylenia rodzącéj ku osi, wtedy mamy twierdzenia:

A. Kształt krzywéj dotykania odpowiadającéj pewnemu danemu pktowi **m** leżącemu zewnątrz téj powierzchni śrubowéj, pod okolicznościami zresztą jednakowymi, zależy jedynie od odległości tego punktu od osi.

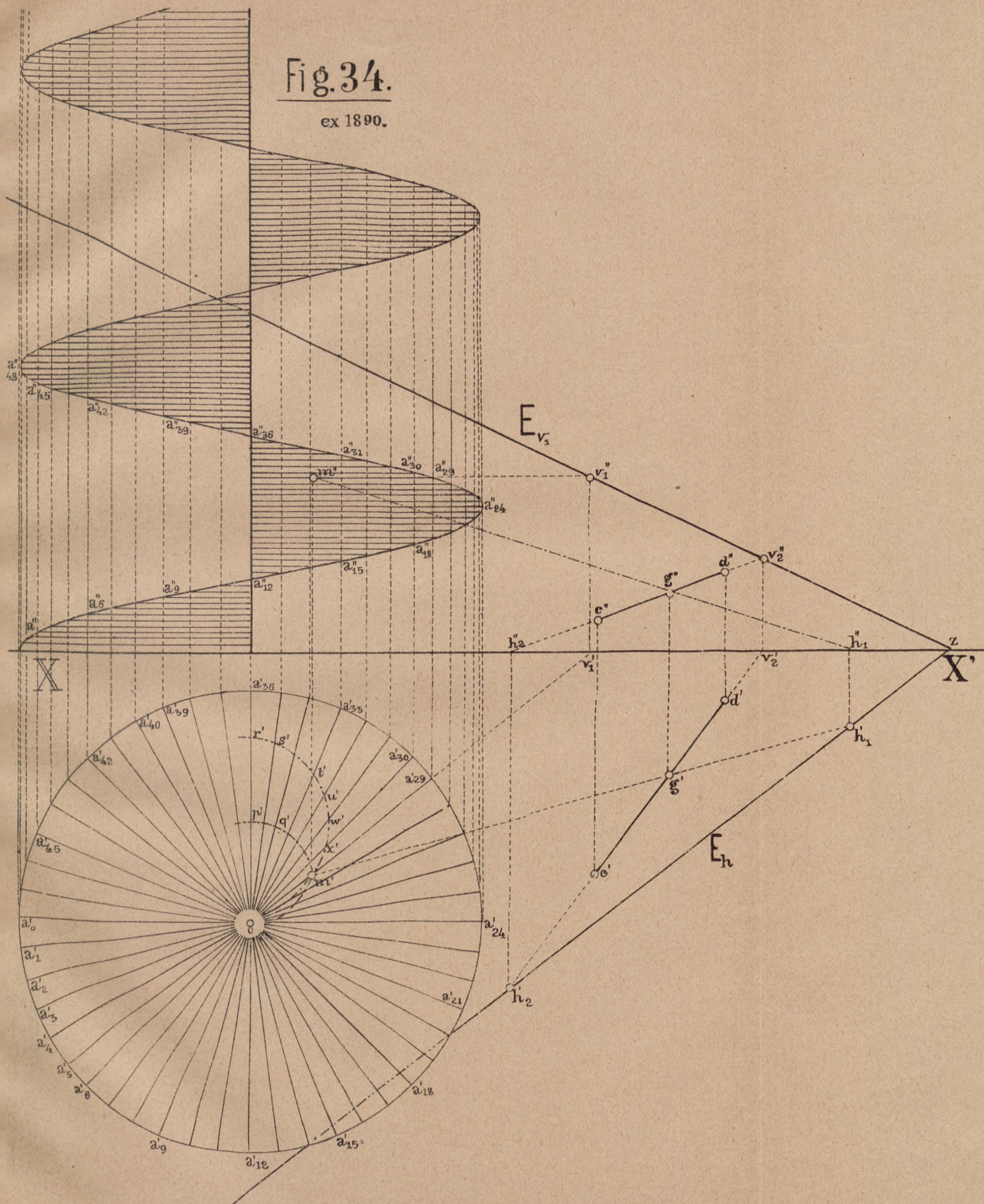
B. Kształt krzywéj linii dotykania odpowiadającéj pewnéj danéj prostéj **L** pod okolicznościami zresztą jednakowymi zależy jedynie od kąta zawartego między tą prostą, a osią powierzchni spaczonéj śrubowéj ostréj.

Powierzchnia spaczona śrubowa **ostra** przemienia się w **płaską**, gdy $\sphericalangle$ nachylenia rodzącéj prostéj ku osi staje się $= 90^0$.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Fig. 34.

ex 1890.

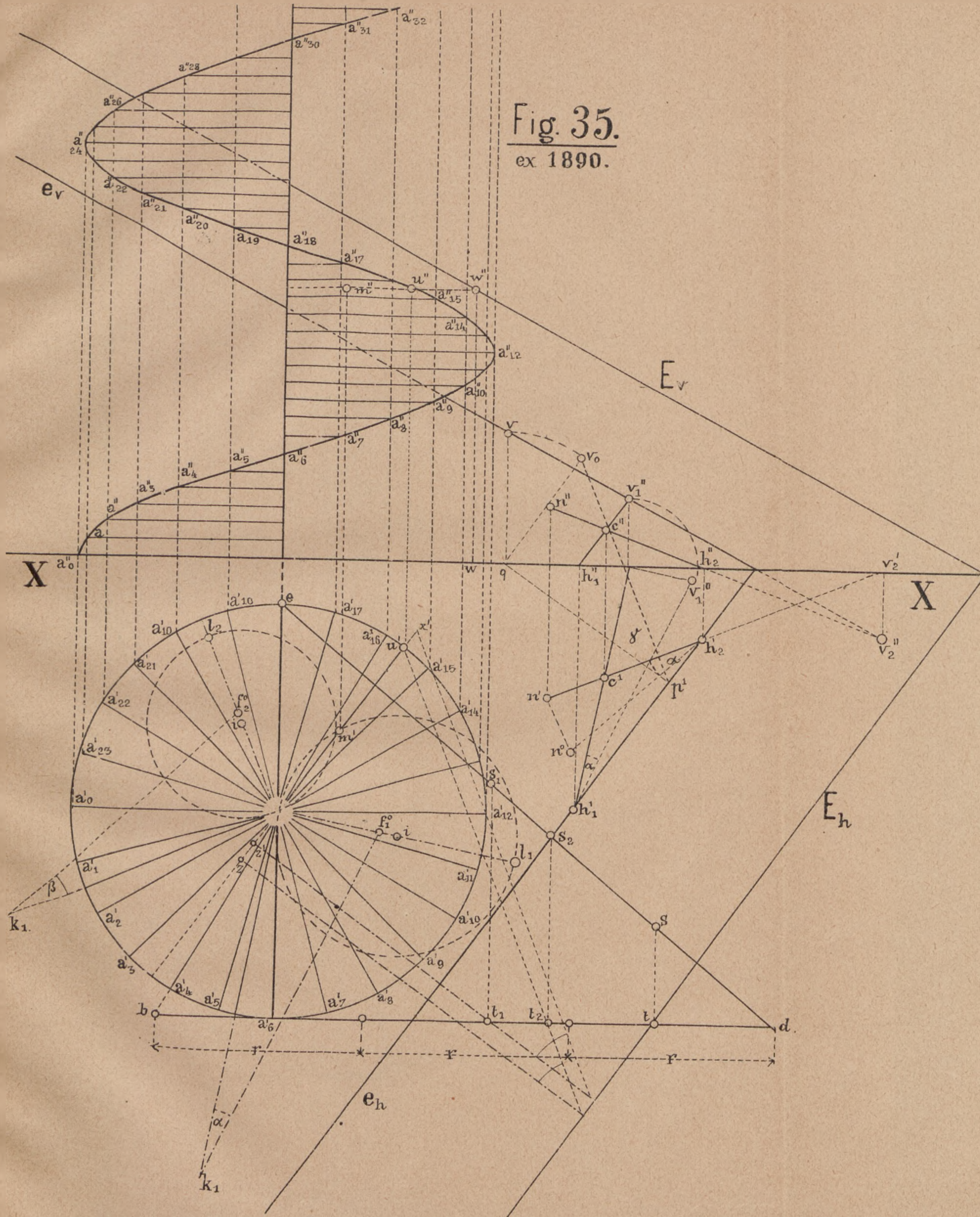

Fig. 35.
ex 1890.

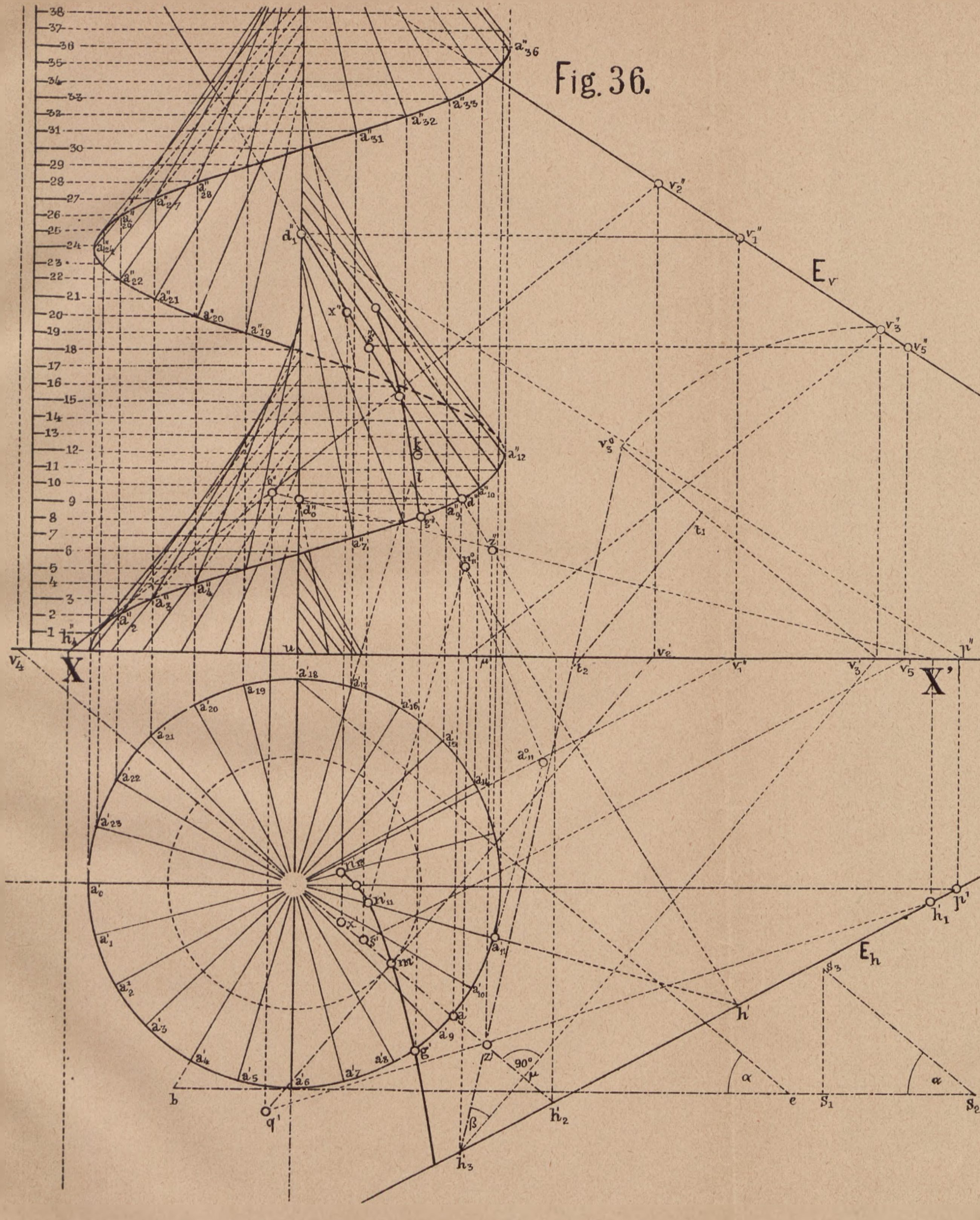

Fig. 36.

Fig. 37.

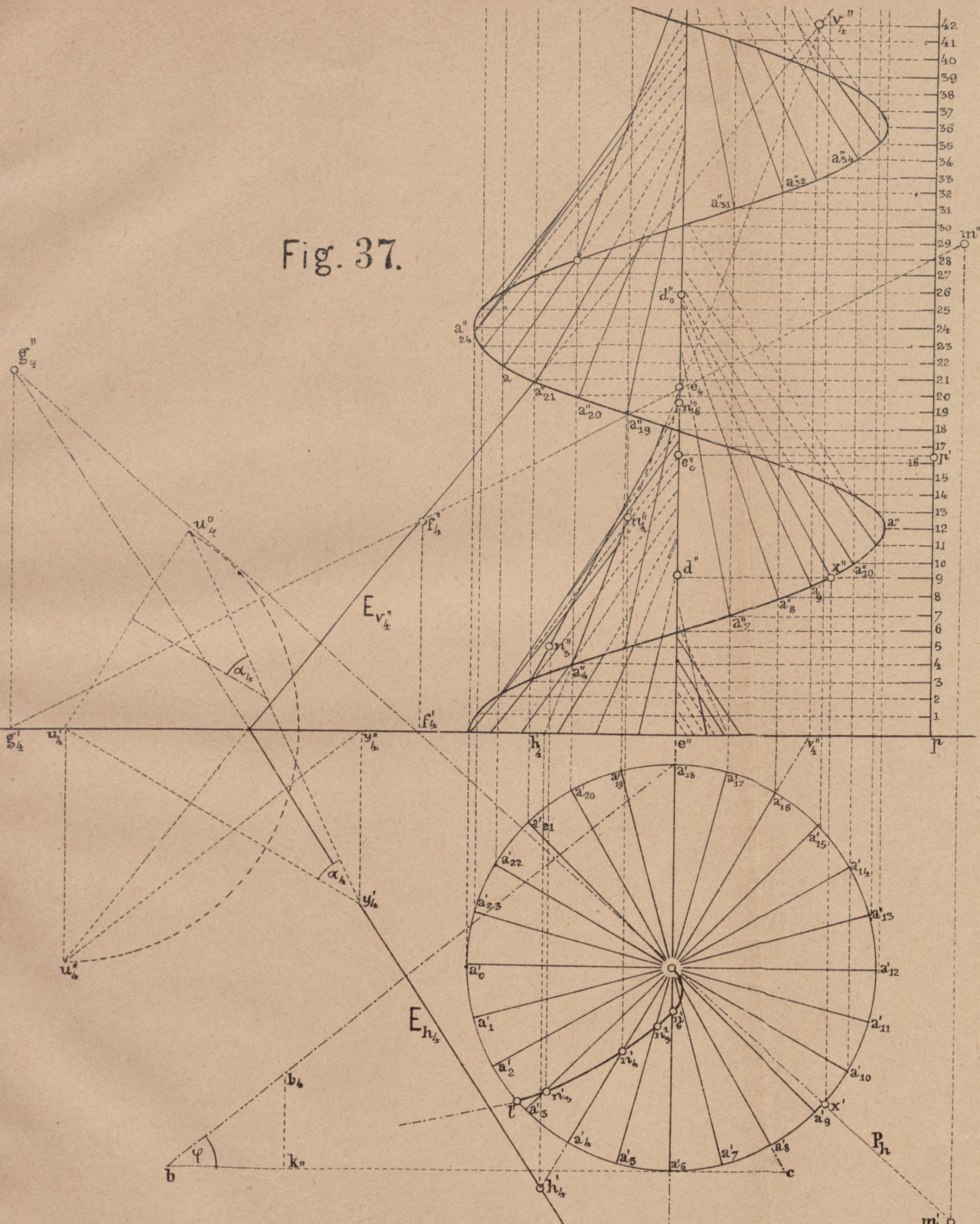
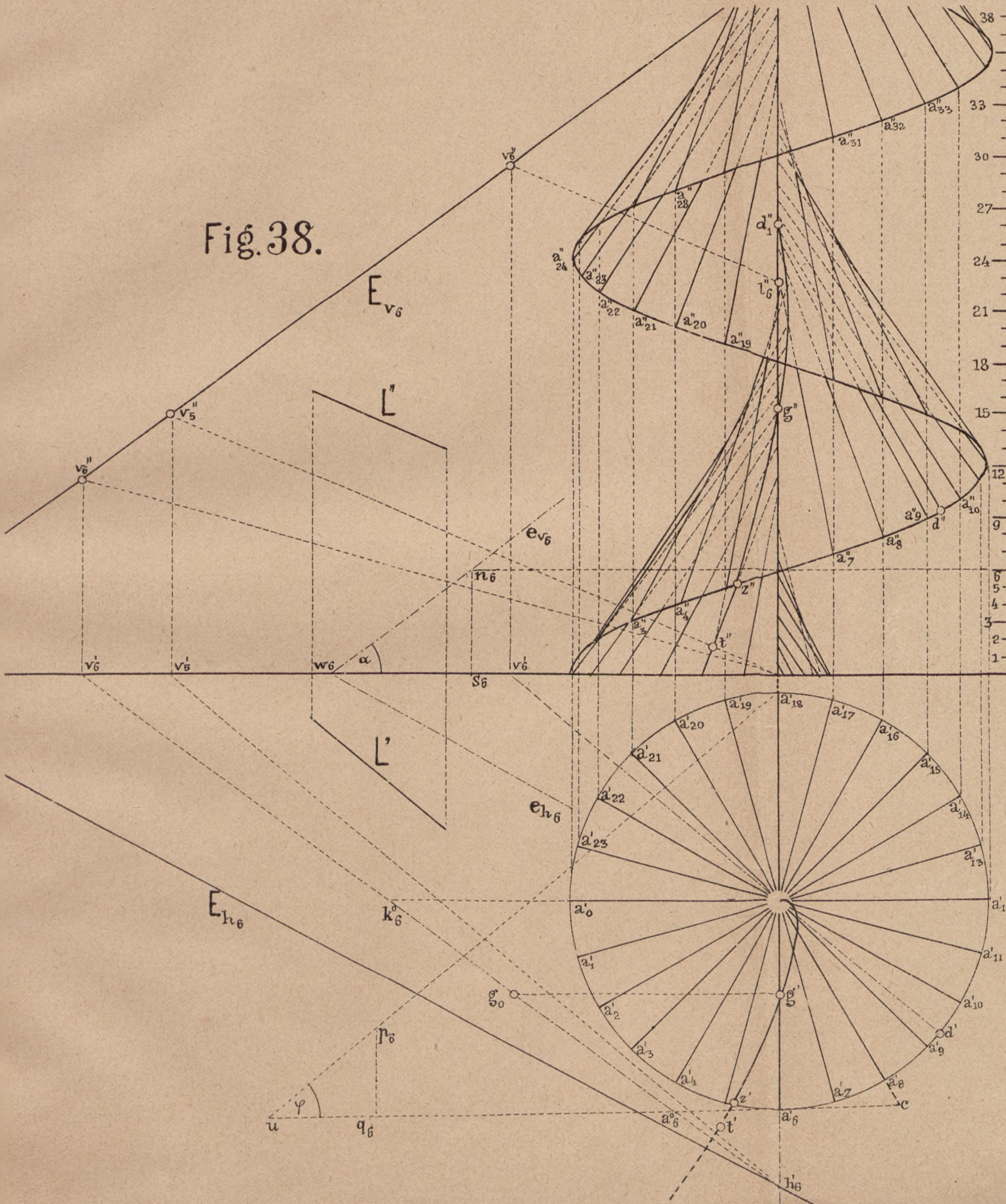

Fig. 38.

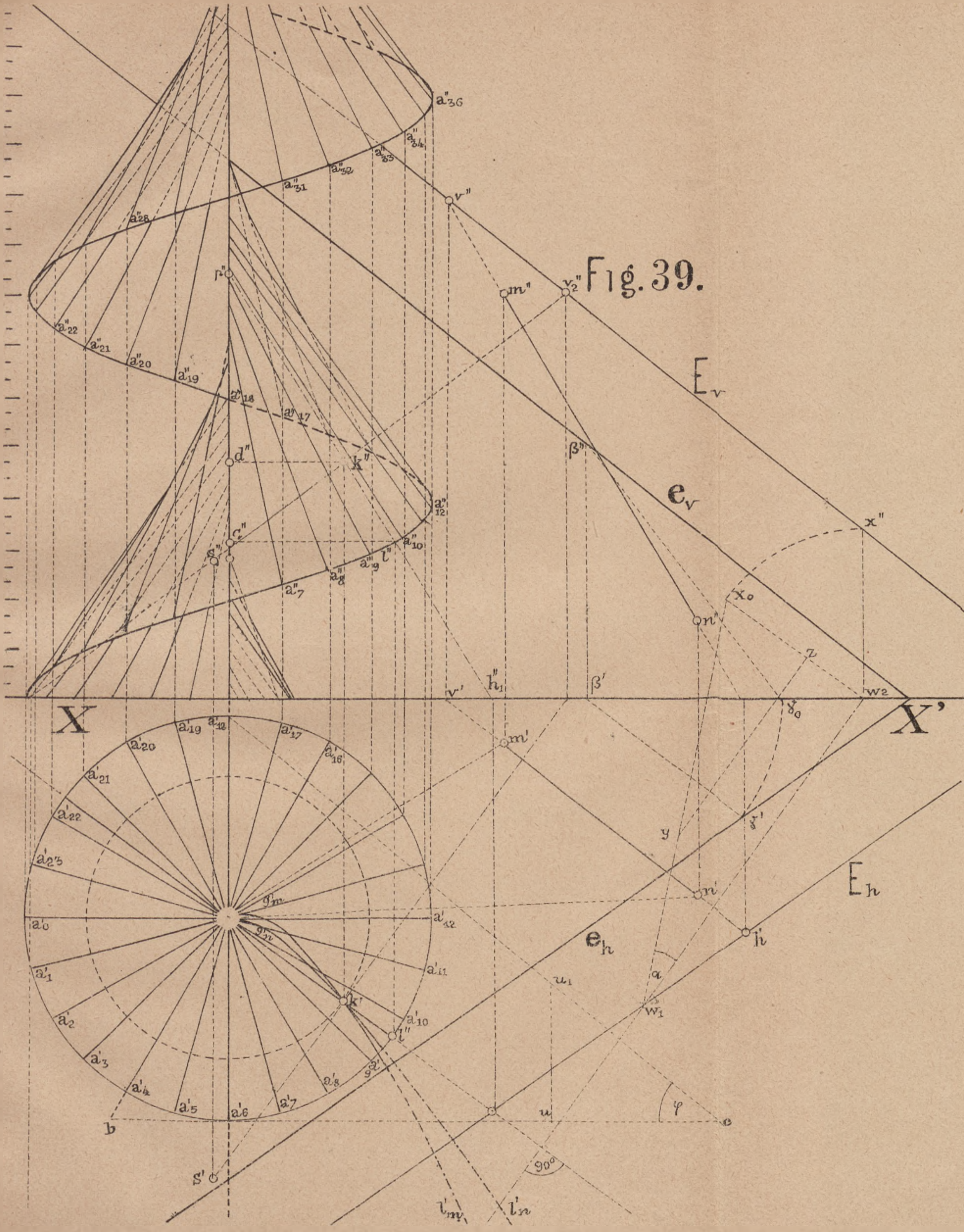
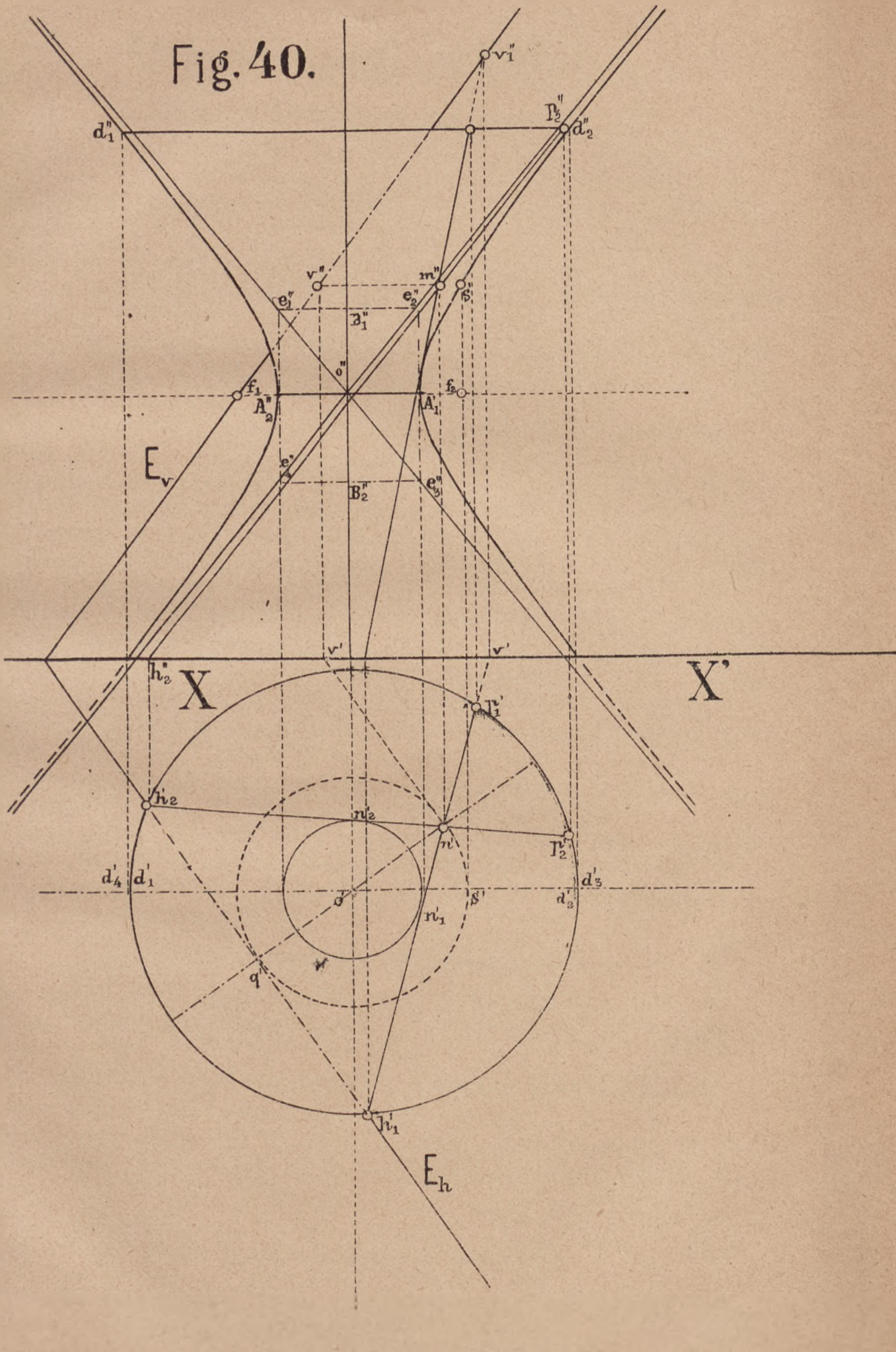

Fig. 39.

Fig. 40.

Wiadomości szkolne

zestawione przez dyrektora szkoły.

Grono nauczycielskie z końcem roku szkolnego 1890/91.

Dyrektor: *Misiński Erazm,* uczył języka niemieckiego w kl. I. 6 g. tyg. i zawiadował biblioteką nauczycieli, czytelnią uczniów i biblioteką młodzieży ubogiéj.

Profesorowie: *Dyszkiewicz Alojzy* VIII. rangi, uczył historyi naturalnéj w I. i II. kl. po 3. g., fizyki w III. i IV. po 3 g., chemii w IV. kl. 4 g., razem 16 g. tyg.

Ellinger Apolinary, na r. szk. 1890/91 przydzielony do tutejszego c. k. gimnazyum.

Lang Jan, uczył rysunków wolnoręcznych w II., III. i IV. kl. po 4 g. tyg., i kaligr. w I. II. i III. po 2 g. tyg. razem 18 g. tyg.

Grzybowski Grzegorz, uczył arytmetyki w II., III. i IV. kl. 10 g. tyg., języka niemieckiego w IV. kl. 5 g. tyg. i geografii w IV. kl. 2 g., razem 17 godzin tygodniowo.

Michałowski Emil, inspektor okręgowy szkół ludowych w Tarnopolu.

Kobak Jan, uczył języka polskiego w kl. III. i IV. 6 godz. tyg., geografii w kl. I. 3, II. i III. po 2 godz. tyg., historyi powszechnéj w kl. II. 1 g. tyg., w kl. III. i IV. po 2 godz. tyg., razem 18 godz. tygodniowo.

Nauczyciele: *Ks. Librewski Władysław,* rzeczyw., uczył religii r. k. we wszystkich klasach po 2 godz. tyg., razem 8 godz. tyg.

Staniewicz Maryan, prow. uczył języka niemieckiego w II. i III. kl. 11 g. i języka polskiego w I. i II. kl. 7 g. tyg., razem 18 god. tyg.

Arendt Adolf, zastępca, uczył arytmetyki w I. kl. 4 godz. i rysunków geometrycznych we wszystkich klasach 14 godz., razem 18 godz. tyg.

Ks. Markowski Adam, zastępca, uczył religii g. k. we wszystkich klasach po 1 g. tyg., razem 3 g. tyg.

Nauczyciele przedmiotów nadobowiązkowych:

Giedroyć Antoni, uczył języka francuskiego 4 godz. tyg.

Kobak Jan, uczył historyi kraju rodzinnego w III. i IV. kl. po 1 g. tyg. razem 2 g. tyg.

Szytyliński Stanisław, uczył gimnastyki we wszystkich klasach 3 g. tyg.

Staniewicz Maryan, uczył śpiewu choralnego 4 g. tyg.

Gospodarze klas: *Kobak Jan* dla I. kl. — *Staniewicz Maryan* dla II. kl. — *Grzybowski Grzegorz* dla III. kl. — *Dyszkiewicz Alojzy* dla IV. klasy.

Sługa szkolny: *Wojciech Jakubiszyn.*

Plan naukowy

A) dla przedmiotów obowiązkowych.

I. Klasa.

Religia rz. k. 2 godziny, gr. k. 1 godz. tyg., katechizm katolicki: — Katecheci ks. Librewski Władysław rz. k., Markowski Adam gr. k.

Język polski. 4 godziny tygodn. — Z gramatyki: W 1. półroczu elementarne powtórzenie odmiany imienia i słowa; w 2. półroczu systematyczna nauka odmiany imienia. Ze składni systematyczna nauka o zdaniu pojedyńczém, tak prostem jak rozwiniętém; z czasem przygodna nauka niektórych rodzajów zdania złożonego; w związku z tém poznanie najważniejszych znaków pisarskich. — Ćwiczenia ortograficzne czyli dyktaty, systematycznie ułożone, a obejmujące najważniejsze zasady i prawidła pisowni, (przez nauczyciela w domu poprawiane). — Czytanie wzorów według wypisów. Główném tej części zadaniem jest *a)* należyte t. j. wyraźne i rozumne czytanie, *b)* ćwiczenie uczniów w gładkiém i poprawném zdawaniu sprawy z rzeczy, poprzednio przeczytanéj i dokładnie objaśnionéj. — Deklamacya. Uczenie się na pamięć i należyte wygłaszanie zawartych w wypisach, a poprzednio objaśnionych piękniejszych utworów poetycznych, niekiedy ustępów prozaicznych.—Wypracowania stylistyczne 4 tygod. W 1. półroczu wyłącznie dyktaty, w 2. naprzemian ćwiczenia ortograficzne i wypracowania stylistyczne-szkolne; pod koniec roku czasem zadanie domowe. Krótkie opowiadania i łatwiejsze opisy, w szkole za nauczycielem przez uczniów powtórzone. — Nauczyciel: Staniewicz Maryan.

Język niemiecki. 6 godzin tyg. — O nowéj pisowni, o rzeczownikach, przymiotnikach, zaimkach i liczebnikach. Odmiana słów słabych we wszystkich czasach strony czynnéj i biernéj. Odmiana czasowników mocnych tylko przygodnie. Przyimki, ważniejsze spójniki. Szyk słów w zdaniach pojedynczych i niezawisłych. — Co tydzień zadanie szkolne. — Nauczyciel: Misiński Erazm.

Geografia. 3 godziny tygod. — Wstępne pojęcia z geografii matematycznéj. Ogólne wiadomości z geografii fizycznéj i politycznéj wszystkich części świata. — Nauczyciel: Kobak Jan.

Arytmetyka. 4 godziny tygod. — Dziesiętny układ liczb, 4 działania na liczbach całkowitych i dziesiętnych; podzielność liczb, największy spólny dzielnik i najmniejsza spólna wielokrotność. Ułamki zwykłe, oraz zamiana ich na dziesiętne i odwrotnie. Działania na liczbach wielorakich. — Co 14 dni zadanie szkolne. — Nauczyciel: Arendt Adolf.

Rysunki geometryczne. 4 godziny tygodniowo. — Nauka ograniczała się na rysowaniu z wolnéj ręki figur geometrycznych pojedyńczych, mianowicie: linij prostych, w ich położeniach względem siebie, — kół, kątów, trójkątów, czworoboków, wieloboków umiarowych i nieumiarowych, późniéj na rysowaniu figur geometrycznych złożonych, szrafirowanych atramentami kolorowymi. Z geometryi wzięto z pierwszych pojęć o ilościach przestrzennych tylko tyle, ile do wytłómaczenia i zrozumienia rysunku geometrycznego było potrzebném. — Nauczyciel: Arendt Adolf.

Historya naturalna. 3 godziny tygodn. — Zoologia. W 1. półroczu ze zwierząt kręgowych: ssące, ptaki, płazy i gady; w 2. półroczu dokończenie zwierząt kręgowych oraz dział zwierząt bezkręgowych. — Nauczyciel: Dyszkiewicz Alojzy.

Kaligrafia. 2 god. tyg. — Po wytłómaczeniu głównych zasad kaligrafii uczono pisma polskiego i niemieckiego podług wzorów nauczyciela z tablicy. Nauczyciel: Lang Jan.

II. Klasa.

Religia rz. kat. 2 godziny, gr. k. 1 godz. tyg. — Historya biblijna starego testamentu. — Katecheta ks. Librewski Władysław, rz. k. i ks. Markowski Adam gr. kat.

Język polski. 3 godziny tyg. — Z gramatyki: Systematyczna nauka odmiany czasownika z podziałem na klasy i gromady. Elementarna nauka o zdaniu złożoném w najogólniejszym zarysie. — Ćwiczenia ortograficzne czyli dyktaty jak w kl. I — ale tylko w miarę potrzeby. Czytanie wzorów według wypisów jak w kl. I. — Deklamacya — jak w kl. I. — Wypracowania stylistyczne 3 na miesiąc na przemian domowe i szkolne. Opowiadania i opisy n. p. z historyi starożytnéj, z nauk przyrodniczych lub z nauki geografii, kilkakrotnie za nauczycielem w szkole powtórzone. — Nauczyciel: Staniewicz Maryan.

Język niemiecki. 6 godz. tyg. — Powtarzanie i uzupełnienie w I. kl. wziętych odmian czasowników i imion; tworzenie czasów złożonych w stronie czynnéj i biernéj; używanie sposobu bezokolicznego z partykułą „zu," „um zu" i bez téjże. — Czytanie, rozbiór gramatyczny i tłómaczenie stosownych niemieckich ustępów z wypisów; treściwe, według okoliczności dosłowne powtarzanie tychże w formie krótszych i dłuższych odpowiedzi na pytania nauczyciela. — Tłómaczenie ustępów polskich na niemieckie i odwrotnie. Zadania jak w I. klasie przeważnie szkolne. — Nauczyciel: Staniewicz Maryan.

Geografia. 2 godziny tyg. — Polityczna geografia Azyi, Afryki, tudzież krajów południowéj i zachodniéj Europy. — Nauczyciel: Kobak Jan.

Historya powszechna. 1 godzina tyg. — Przegląd głównych zdarzeń dziejów starożytnych na podstawie Hist. Weltera t. I. — Nauczyciel: Kobak Jan.

Arytmetyka. 3 godziny tygod. — Miary, wagi i monety austryackie. Stosunki i proporcye. — Reguła trzech pojedyńcza i składana, reguła procentowa, reguła spółki, mięszanin i aliażu. — Reguła łańcuchowa, praktyka włoska. Co 14 dni zadanie szkolne. — Nauczyciel: Grzybowski Grzegorz.

Geometrya wraz z rysunkami geometrycznymi. 2 godziny tygodn. geometrya i 2 g. tyg. rysunki geometryczne. — Z geometryi: planimetrya, mianowicie: o kątach, o przystawaniu i podobieństwie trójkątów. Na obliczeniu obwodu koła zakończono część teoretyczną geometryi. — Twierdzenia udowadniano najprzystępniejszym sposobem.

Rysowano za pomocą przyrządów matematycznych konstrukcye geometryczne, odnoszące się do prostych względem ich położeń; wykreślano trójkąty, czworoboki, wieloboki, koła, styczne do kół, koła w koła, skale, łuki i rozety architektoniczne; wyszukiwano miejsca geometryczne, zakończono zaś naukę tego przedmiotu konstrukcyami elipsy, paraboli i hiperboli wraz ze stycznymi do nich poprowadzonymi. — Nauczyciel: Arendt Adolf.

Historya naturalna. 3 godziny tygod. — W pierwszém półroczu: mineralogia, w drugiem półroczu botanika.—Nauczyciel: Dyszkiewicz Alojzy.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygod. — Rysowano ćwiczenia ornamentalne podług wzorów nauczyciela z tablicy w zarysach, lub jednym kolorem nakładane; naprzemian z rysunkami poprzednimi ćwiczono uczniów w rysunkach perspektywicznych z modeli drucianych i pełnych. — Nauczyciel: Lang Jan.

Kaligrafia 2 godz. tyg. — Dalsze ćwiczenia w pismach zwykłych podług wzorów z tablicy jak w klasie I. — Nauczyciel: Lang Jan.

III. Klasa.

Religia rz. kat. 2 godz., gr. k. 1. godz. tyg. — Historya biblijna nowego testamentu. — Katecheci ks. Librewski Władysław rz. kat. (Niebyło uczniów gr. kat. obrządku).

Język polski. 3 godziny tygod. — Z gramatyki: Systematyczna nauka składni rządu i systematyczna nauka o zdaniu złożoném (z wyjątkiem okresu) i składni imiesłowowéj. Nieodmienne części mowy. Powtórzenie prawideł pisowni i interpunkcyi. Czytanie wzorów według wypisów. Czytanie, objaśnianie i zdawanie sprawy jak w kl. I i II. Przy czytaniu dłuższych ustępów prozaicznych ciągły wzgląd na związek myśli i układ całości. — Od tej klasy począwszy, krótkie wiadomości o życiu i zasługach tych pisarzy, z których dzieł właśnie poznano wyjątki. — Deklamacya jak w kl. I. Zadań pism. 2 na miesiąc: na przemian szkolne i domowe. — Nauczyciel: Kobak Jan.

Język niemiecki. 5 godz. tyg. — Powtórzenie i uzupełnienie wziętego dotychczas z gramatyki materyału; składnia zgody. — Czytanie, objaśnianie, tłómaczenie i opowiadanie ustępów wziętych z wypisów. Miesięcznie 3 zadania, a z tych 2 szkolne. — Nauczyciel: Staniewicz Maryan.

Geografia. 2 godz. tyg. — Polityczna geografia reszty państw europejskich z wyjątkiem Austryi, tudzież Ameryka i Australia. Nauczyciel: Kobak Jan.

Historya powszechna. 2 god. tyg. — Dzieje wieków średnich aż do odkrycia Ameryki z uwzględnieniem dziejów monarchii Austryacko-węgierskiéj. — Nauczyciel: Kobak Jan.

Arytmetyka. 4 godz. tyg. — Powtórzenie i uzupełnienie nauki o miarach, wagach i monetach. Rozmaite obliczenia pieniężne, kupieckie i wekslowe. 4 fundamentalne działania na liczbach ogólnych, obliczenie 2. i 3. potęgi i takichże pierwiastków z liczb. Zadania jak w I. klasie. — Nauczyciel: Grzybowski Grzegorz.

Geometrya wraz z rysunkami geometrycznymi. 1 godz. tygod., geometrya, — 2 g. tyg. rysunki geometryczne. — Stereometrya aż do obliczenia powierzchni i objętości brył, przyczém przy sposobności powtarzano potrzebne partye z planimetryi, z któréj wzięto także obliczania powierzchni figur płaskich i koła. O elipsie, paraboli i hyperboli.

Wykonywano dalsze konstrukcye linij krzywych płaskich, — w 2. półroczu ćwiczono uczniów w techniczném nakładaniu kolorami. Nauczyciel: Arendt Adolf.

Fizyka. 3 godz. tyg. — Fizyka doświadczalna, ogólne i szczególne własności ciał, — nauka o cieple; — o zbieraniu i rozkładaniu sił; o punkcie ciężkości; — machiny pojedyncze; — równowaga ciał ciekłych i lotnych. — Nauczyciel: Dyszkiewicz Alojzy.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygod. — Dalszy ciąg rysunków perspektywicznych z brył geometrycznych i pojedynczych kształtów architektonicznych. Ornamenta kolorowane. — Nauczyciel: Lang Jan.

Kaligrafia. 2 godziny tygod. — Uczono pisma, „rond“ francuskiego, zdolniejszych także pisma „mniszego“ czyli „fraktury“ i włoskiego druku. — Nauczyciel: Lang Jan.

IV. Klasa.

Religia rz. kat 2 godziny, gr. kat. 1 godz. tyg. — Liturgika. — Katecheta ks. Librewski Władysław i ks. Markowski Adam.

Język polski. 3 godz. tygod. — Z gramatyki: Systematyczna nauka składni w obrębie czasownika. O okresie. Najważniejsze rzeczy z etymologii. Uwydatnienie bogactwa języka przez zestawienie wyrazów, pochodzeniem lub znaczeniem pokrewnych. Pogląd na cały materyał gramatyczny. Czytanie wzorów według wypisów — jak w kl. III, z szczególném zawsze zwracaniem uwagi na układ całości czyli dyspozycyą czytanych ustępów. Deklamacya jak w kl. I. Wypracowania stylistyczne, jak w kl. III. Stopniowe streszczanie ustępów coraz trudniejszych, niekiedy w formie listu. — Zadania jak w klasie trzeciej. — Nauczyciel: Kobak Jan.

Język niemiecki. 5 godzin tygodn. — Powtórzenie i rozszerzenie wziętego dotychczas z gramatyki materyału; składnia rządu, użycie czasów i sposobów, jako też główne zasady stylu. Czytanie i objaśnianie, tłómaczenie i opowiadanie ustępów wziętych z wypisów. — Zadania jak w klasie III — Nauczyciel: Grzybowski Grzegorz.

Geografia. 2 godziny tyg. — Statystyka austryacko-węgierskiéj monarchii i kraju rodzinnego. — Uczniowie rysowali mapy na tablicy. — Nauczyciel: Grzybowski Grzegorz.

Historya powszechna. 2 godziny tygodniowo. — Dzieje nowsze od odkrycia Ameryki z uwzględnieniem dziejów austryacko-węgierskiéj monarchii. Nauczyciel: Kobak Jan.

Matematyka. 3 godziny tyg. — Rozszerzenie nauki poprzedniéj. — O wspólnym dzielniku i najmniejszéj wspólnéj wielokrotności ilości algebraicznych. O ułamkach algebraicznych. Potęgi i pierwiastki. Równania pierwszego stopnia o jednéj i dwu niewiadomych i ich rozwiązanie zwyklemi metodami rugowania. — Co 14 dni zadanie szkolne. — Nauczyciel: Grzybowski Grzegorz.

Geometrya z rysunkami geometrycznymi. Geometrya 1 godz. tyg. — rysunki geometryczne 2 godz. tyg. — Treścią nauki było wyrabianie zadań geometrycznych odnoszących się do obliczeń powierzchni, figur prostokreślnych i krzywokreślnych, daléj powierzchni i objętości brył. Rozszerzano i powtarzano twierdzenia geometryczne z klas niższych, na podstawie których powyższe zadania zadawano.—Co tygodnia 1 zadanie domowe, które w czasie następnéj lekcyi z uczniami przerabiano i tym sposobem poprawiano.

Rysowano rozwiązania najpojedyńczszych zadań z geometryi wykreślnéj; wykreślano punkt, prostą, płaszczyznę i bryły na dwóch płaszczyznach współrzędnych. — W 2. półroczu ćwiczyli się uczniowie w rysowaniu planów sytuacyjnych, przyczém równocześnie ćwiczono uczniów w rozwiązywaniu zagadnień z miernictwa.

Przy końcu roku szkolnego uczniowie obznajomili się z użyciem przyrządów używanych przy miernictwie, zdejmowali plan obszaru obranego, oraz niwelowali prostą wytyczoną w poprzek danego wąwozu. — Nauczyciel : Arendt Adolf.

Fizyka. 3 godziny tyg. — Fizyka doświadczalna, dynamika ciał stałych, ciekłych i lotnych, nauka o magnetyzmie, elektryczności i galwanizmie, akustyka i nauka o świetle.—Nauczyciel: Dyszkiewicz Alojzy.

Chemia. 4 godziny tyg. — Przegląd najważniejszych pierwiastków i ich połączeń, początki chemii nieorganicznéj i organicznéj. — Nauczyciel: Dyszkiewicz Alojzy.

Rysunki odręczne. 4 godziny tygodn. — Rysowano ornamenta cieniowane z natury za pomocą wiszera i dwóch krédek, ornamenta kolorowane i ornamenta z wzorów, przy czém uwzględniono także rysunek głowy ludzkiéj i zwierząt, o ile takowe na tym stopniu rozwoju w ornamentyce zastosowanie znachodzą. — Nauczyciel: Lang Jan.

B. dla przedmiotów względnie obowiązkowych.

Religia mojżeszowa. (Dla braku prawem uzdolnionego nauczyciela, uczniowie wyznania mojżeszowego uczyli się swéj religii prywatnie na mocy rozporządzenia Wys. c k. Rady szkol. krajowéj z dnia 11. kwietnia 1890 l. 5307).

Język ruski. (Dla braku dostatecznéj liczby uczniów w r. sz. 1889/90 nie uczono tego języka).

C. dla przedmiotów nadobowiązkowych.

Język francuski. Klasa III. Poprawne czytanie. Czasowniki avoir i être. Liczba mnoga rzeczowników i przymiotników i rodzaj żeński ostatnich. Rodzajniki i partykuła „de". Deklinacya rzeczowników. Czasowniki foremne, główne zasady użycia czasów. Zaimki. Liczebniki. Główne zasady zgody imiesłowu czasu przeszłego. Ćwiczenia domowe i szkolne. Czytanie i opowiadanie anegdot i małych historyjek.

Klasa IV. Rozszerzenie nauki pierwszego roku. Czasowniki nieregularne. Składnia czasownika: znaczenie czasów, znaczenie i użycie wyrazu bezokolicznego i imiesłowu czasu teraźniejszego. Znaczenie spójnika, przysłówka a szczególnie przyimka. Wypracowanie domowe i szkolne na podstawie dłuższych ustępów odczytanych i przerobionych w klasie.—Nauczyciel: Giedroyć Antoni.

Historya kraju rodzinnego po 1 godz. tygodn. — W III. klasie do Kaźmierza Jagiellończyka. — W IV. klasie od wstąpienia na tron Kaźmierza Jagiellończyka do obecnych czasów. Nauka odbywała się na podstawie wykładu nauczyciela i zeszytów pisanych w myśl instrukcyi Wysokiej Rady szkolnej. —Nauczyciel: Kobak Jan.

Spiew. 4 godz. tyg. — Chór uczniów był podzielony w pierwszém półroczu na dwa oddziały. Początkowi należeli do 1. oddziału; ci zaś, którzy już rozumieli nuty, tworzyli oddział 2. — W pierwszym oddziale uczono uczniów czytania nut. — W praktycznéj części spiewali uczniowie skalę „dur" diatoniczną i w różnych odstępach pojedynczych tonów. — W 2. oddziale powtarzano z uczniami partye części teoretycznéj i praktycznéj, wzięte w oddziale 1. i spiewali skalę „moll" diatoniczną i skalę achromatyczną. Oprócz tego uczono ich pieśni nabożnych i świeckich treści moralnéj na 4 głosy, mięszane. Nauczyciel: Staniewicz Karol.

Gimnastyka. Ćwiczenia z gimnastyki szwedzkiéj i ćwiczenia w pochodach. Ćwiczenia I. stopnia na przyrządach, na drążku, kółkach, poręczach, drabinach, skoku, blokach, równoważni i t. p. Naukę tę poruczono tutejszemu Towarzystwu „Sokół", a względnie nauczycielowi tegoż Stanisławowi Szytylińskiemu.

Wykaz używanych książek w r. szk. 1890/91:

	W klasie I	II	III	IV
Katechizm rz. kat. Schustera tłómaczenie ks. Zielińskiego 4. wydanie r. 1888.	1	—	—	—
Katechizm gr. kat. ks. Toróńskiego r. 1881. . . .	1	—	—	—
Biblia starego przymierza ks. Dąbrowskiego 1881 (rz. k.) .	—	1	—	—
Biblia starego przymierza ks. Toróńskiego 1887 . .	—	1	—	—
Biblia nowego przymierza ks. Dąbrowskiego 1881 (rz. k.) .	—	—	1	—
Biblia nowego przymierza ks. Tyca tłóm. B. J. (gr. k.) 1877.	—	—	1	—
Liturgika ks. Jachimowskiego. (rz. k.) 1882 . . .	—	—	—	1
Liturgika ks. Toróńskiego (gr. k.) 1882	—	—	—	1
Religia i psalmy L. Brauera. Część I. (dla izraelitów.) .	1	1	—	—
Religia i psalmy L. Brauera, Część II. (dla izraelitów.) .	—	—	1	1
Gramatyka polska Dr. A. Małeckiego 7. wyd. 1886 . .	1	1	1	1
Wypisy polskie tom I. 5. wyd. 1882.	1	—	—	—
Wypisy polskie tom II. 5. wyd. 1884.	—	1	—	—
Wypisy polskie tom III. 5. wyd. 1882.	—	—	1	—
Wypisy polskie tom IV. 4. wyd. 1888.	—	—	—	1
Gramatyka niemiecka Petelenza K.	—	—	1	1
Wypisy niemieckie Germann i Petelenz dla I. II. i III. kl. 1887.	1	1	—	—
Wypisy niemieckie E. Hamerskiego dla IV. kl. 2. wyd. 1874.	—	—	—	1
(*) Gramatyka ruska Dr. Ogonowskiego 1889. . .	1	1	1	1
(*) Czytanka ruska dla I. i II. kl. niższych szkół średnich 1871.	1	1	—	—
(*) Czytanka ruska Partyckiego dla III. i IV. klasy 1886.	—	—	1	1
(**) Gramatyka francuska Amborskiego 3. wyd. 1872. .	—	—	1	1
Geografia Benoniego i Tatomira 4. wydanie 1889. . .	1	—	—	—
Geografia Baranowskiego i Dziedzickiego wyd. 4. 1889 .	—	1	—	—
Statystyka Dr. Szaraniewicza 3. wydanie 1886. . .	—	—	—	1
Historya powszechna Weltera tłómaczenie Zyg. Sawczyńskiego				
Tom I. 1887.	—	1	—	—
Tom II. 1880.	—	—	1	—
Tom III. 1879.	—	—	—	1
Arytmetyka Dora W. Zajączkowskiego 1887 2. wyd. . .	1	1	—	—
Arytmetyka Mocnika dla III. i IV. klasy gimn. wyd. 9. 1888.	—	—	1	1
Geometrya Mocnika tłómaczenie Maryniaka 2. wyd. 1860. .	—	1	1	1
Zoologia Nowickiego	1	—	—	—
Botanika Rostafińskiego	—	1	—	—
Mineralogia Łomnickiego	—	1	—	—
Fizyka Soleckiego 1884.	—	—	1	1
Chemia Rosqu'ego przerobiona przez Navratila i Sokołowskiego 1876 2. wyd.	—	—	—	1
Kozenna atlas geograficzny szkolny spolszczony przez S. E. Stögera 1879.	1	1	1	—

Do śpiewu używano śpiewników F. Tippmana, W. Wojnarskiego, R. Magnusa, T. Kunzeka i pieśni treści stosownéj ułożonych przez dyrektora szkoły.

---

*) Do przedmiotów względnie obowiązkowych.

**) Do przedmiotów nadobowiązkowych.

Zbiory naukowe.

Zbiory naukowe zakupują się z rocznéj dotacyi w kwocie 290 złr. w skutek rozporządzenia Wys. c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 14. czerwca 1878 l. 9290.

A. Biblioteka szkolna.

	Dzieł	Tomów	Książek	Zeszytów	Arkuszy	Atlasów	Tablic	Zeszytów rysunk.
I. Biblioteka nauczycielska.								
a. Dzieła treści religijnéj	17	29	24	1	—	—	—	—
b. Dzieła treści filologicznéj i filozoficznéj, daléj treści poetycznéj i pedagogicznéj	222	436	418	13	—	—	—	—
c. Dzieła geograficzne i historyczne . .	146	288	235	189	—	—	1	—
d. Dzieła treści matematycznéj	165	187	166	10	—	—	17	—
e. Dzieła do fizyki i chemii	106	121	129	20	—	—	—	—
f. Dzieła do historyi naturalnéj . . .	75	121	99	13	3	—	—	—
g. Dzieła do budownictwa i mechaniki .	48	71	66	7	13	—	370	7
h. Dzieła dla sztuk pięknych, rysunków wolnoręcznych, kaligrafii i stenografii	33	25	25	10	—	4	2	—
i. Dzieła dla muzyki i spiewu	15	12	7	42	—	—	—	—
k. Rozporządzenia, czasopisma, programy nauki, statuta, dzieła do gimnastyki .	117	129	129	75	7	—	—	—
l. Dzieła treści mieszanéj	77	79	77	24	4	—	—	—
m. Sprawozdania w ogóle, szematyzmy .	69	43	48	33	—	—	—	—
n. Programy izb handlowych	140	122	121	19	1	—	—	—
o. Sprawozdania szkół średnich, seminaryów nauczycielskich, szkół przemysłowych	1637	—	—	1637	—	—	—	—
Razem . . .	2867	1663	1544	2093	28	4	390	7
II. Czytelnia uczniów.								
a. Książek treści religijnéj, beletrystycznéj i dramatycznéj	102	—	—	—	—	—	—	—
b. Książek treści geograficznéj, historycznéj i umiejętnéj	108	—	—	—	—	—	—	—
c. książek treści opisującéj	110	—	—	—	-	—	—	—
d. Książek treści opowiadającéj (powiastki)	287	—	—	—	—	—	—	—
e. Książek treści mięszanéj	30	—	—	—	—	—	—	—
Razem . . .	637	1002	953	10	—	—	—	—
A zatém liczy:								
I. biblioteka nauczycielska	2865	1658	1544	2093	28	4	390	7
II. czytelnia uczniów	630	1002	953	10	—	—	—	—
Razem w ogóle . . .	3495	2660	2497	2103	28	4	390	7

Kupiono z dzieł cenniejszych:

a) Biblioteka Warszawska r. 1889. 8 tomów.
b) Die österreichisch-ungarische Monarchie in Wort und Bild. do 11. zeszytu.
c) Geographische Rundschau. 6. Jahrgang.

d) Centralblatt f. das gewerbliche Unterrichtswesen. 8. Band.
e) Bibliothek für Prediger Scherer.
f) Pamiętniki Towarzystwa Mićkiewicza. 3. i 4. tom.

Wybór książek przysługuje gronu nauczycielskiemu. **Nadzór nad całą** biblioteką miał dyrektor zakładu.

B. Zbiory naukowe do nauki geografii i historyi powszechnéj.

Atlasów geograficznych 9 sztuk, — kart ściennych geogr. 53 sztuk, kart pojedynczych geograf. 9 sztuk, — globów 2 sztuki, — teluryów 2 szt., — kart płaskorzeźbowych 7 sztuk.

C. Przybory naukowe do nauki arytmetyki.

Okazy miar metrycznych a to: dla ciał sypkich 6 sztuk, — dla płynów 7 sztuk, — ciężarków handl. więk. 6 sztuk, pudełko z ciężarkami mniejszymi, — tablic ściennych 2 sztuki, — zbiór modeli miar długości używanych w krajach europejskich.

D. Przybory naukowe do nauki geometryi i rysun. geometr.

Zupełny przyrząd mierniczy i przyrząd niwelacyjny systemu Krafta we Wiedniu, — łata niwelacyjna, — drążków mierniczych 25 sztuk, — palików 50 szt., — 2 taśmy miernicze, — węgielnica, — kątomierz wielki, — rajscajg od Krafta z Wied., — graniaston do rozkładania na 3 piramidy, — modeli papierowych geometrycznych 60 szt., — modelów drucianych 3 szt., — 11 modelów drucianych do stereometryi. — łańcuch mierniczy metryczny 20 m. długi, do wykreślnéj geometryi płaszczyzny współrzędne szklanne, nareszcie 2 przyrządy do uzmysłowienia wykreślenia płaszczyzn.

E. Przybory naukowe do nauki fizyki.

a)	przyrządów	do okazania ogólnych własności ciał	13	liczb w inwent.
b)	"	do mechaniki . . .	19	"
c)	"	do hydrostatyki i hydrodynamiki	14	"
d)	"	do aerostatyki i aerodynamiki .	13	"
e)	"	do akustyki	11	"
f)	"	do nauki o cieple . . .	18	"
g)	"	do optyki	26	"
h)	"	do elektryczności i magnetyzmu	45	"

F. Przybory naukowe do nauki chemii.

				Liczb. w inwent.
A.	Przyrządy i sprzęty:			
	Dział	I.	rozmaitych przyrządów . . .	25+13=38
	"	II.	przyrządów do mierzenia . . .	10
	"	III.	" szklannych	53
	"	IV.	" porcelanowych . . .	14
	"	V.	" do gotowania i wyżarzenia .	37
	"	VI.	" metalowych . . .	37
	"	VII.	" drewnianych . . .	11
B.	Produktów surowych			42
C.	Chemikaliów i odczynników			204

G. Zbiory naukowe do historyi naturalnéj.

	Liczba w inwentarzu	Sztuk
a) wypchanych źwierząt czworonożnych . .	23	—
b) płazów	4	—
c) wypchanych ptaków	110	—
d) muszel	15	—
e) fascykułów herbarza	—	7
f) okazów mineralogicznych	500	—
g) okazów geologicznych	146	—
h) atlasów dla historyi naturalnéj . . .	—	2
i) tablic ściennych	—	14
k) obrazów	—	162
l) zeszytów ze siatkami na krystalograficzne modele	—	2
m) modeli kryształów drewnianych . . .	—	25
n) modeli kryształów drewnianych . . .	—	70
o) zakamieniałości, szkieletów	17	—
p) pudełek z chrząszczami i motylami . . .	—	4
r) modele kwiatów z masy papierowéj . . .	—	4

H. Przybory naukowe do nauki rysunków wolnoręcznych.

Szkół rysunkowych 8 sztuk, — zeszytów 23, pojedyńczych wzorów 354 sztuk, — 27 tablic ściennych Fr. Steigla, — odlewów gipsowych od Batki z Pragi 24 sztuk, — odlewów gipsowych z c. k. muzeum wiedeńskiego 37 sztuk, — odlewów gipsowych z k. muzeum stuttgardskiego 43 sztuk. Oprócz tego następujące przyrządy: statyw na modele druciane, — modelów drucianych do nauki perspektywy 18 sztuk, — modelów drewnianych wielkich 13 sztuk, — modelów drewnianych małych 204 sztuk, — stół z szybą szklanną do nauki o perspektywie, statyw metalowy.

I. Instrumenta i przyrządy pomocnicze przy nauce śpiewu.

Fisharmonika, — metronom, książek z nutami 4 szt. tablica drewniana.

K. Przyrządy do gimnastyki.

Rusztowanie z hakami na liny i sznury, — drabina pozioma, — („rek“) drążek stały, — lina, — kółka żelazne, — 6 wałeczków do rąk, — poręczki ruchome, — drabina sznurowa, — lina z guzami, — 30 drążków, — koń skórzany, 6 materaców, 37 sztuk ciężarków.

Uwaga. Towarzystwu gimnastycznemu „Sokół“ wypożyczono na mocy zezwolenia Wys. c. k. Rady szkol. krajowéj z 27. lutego 1889 l. 3388, 30 drążków, konia, — poręczki i 17 par ciężarków.

Fundusz ku wspieraniu ubogich uczniów.

W tym celu pobiera dyrekcya dobrowolny datek od ucznia wpisującego się do téj szkoły na mocy zezwolenia Wys. c. k. Namiestnictwa z dnia 13. kwietnia 1863. l. 18360. — Kontrolę wykonuje grono nauczycielskie a rachunek udokumentowany składa dyrektor szkoły corocznie z końcem roku szk. Wys. c. k. Radzie szkolnéj krajowéj. Z tych pieniędzy kupowano uczniom rzeczy szkolne i odzież.

Z r. sz. $188^{9}/_{90}$. zostało . .	122 złr. 97 ct.
w r. sz. $18^{90}/_{91}$. zebrano .	28 „ — „
Razem .	150 złr. 97 ct.
z tych wydano w r. szk. $18^{90}/_{91}$	104 „ 51 „
pozostaje na r. szk. $188^{91}/_{92}$.	46 złr. 46 ct.

Obecny zapas przyborów szkolnych dla biédnych uczniówwynosi:

381 książek szkolnych, — 20 rysownic, — 18 przykładni, — 23 trójkątów, 18 rączek do ołówków, — 15 centimetrówek, — 27 muszel, — 5 linij arabeskowych, — 20 tek rysunkowych.

Ważniejsze rozporządzenia władz szkolnych
w ciągu roku szkolnego 1890/91.

1. Okólnik Wys. Rady szkol. kraj. z 17. paźdz. 1890 L. 17489 w sprawie rozporządzenia Wys. Min. Wyzn. i Ośw. z dnia 15. września 1890 L. 19.097 co do ćwiczeń fizycznych młodzieży szkolnéj i urządzenia wycieczek.

2. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 22. paźdz. 1890 L. 720 Pr. normująca sposób urządzenia uroczystości szkolnych na cześć ś. p. Adama Mickiewicza.

3. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 16. paźdz. 1890 L. 18152 w sprawie egzaminów dojrzałości i wystawiania świadectw dojrzałości.

4. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 3. listopada 1890 L. 18972 z normą instrukcyi co do utrzymywania porządku w budynkach szkolnych.

5. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 15. lutego 1891 L. 96. Pr. zawierające dla grona nauczycieli przepisy co do noszenia mundurów.

6. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 6. marca 1891 L. 4299 z zawiadomieniem, że Akademia umiejętności w Krakowie przysyłać będzie bezpłatnie wszystkie swoje wydawnictwa bibliotekom szkół średnich.

7. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 20. marca 1891 L. 4884 polecające wpisywanie cenzur z wypracowań piśmiennych przy egzaminie wstępnym do I. klasy wedle skali cenzur obowiązującéj.

8. Rozporz. Wys. Rady szk. kraj. z 18. marca 1891 L. 4956, którym unormowano od 1. września 1391, począwszy remuneracyą za przedmioty nadobowiązkowe i liczbę godzin tygodniowych dla tych przedmiotów.

9. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 24. marca 1891 L. 5906 normujące naukę historyi Polski i Rusi w szkołach średnich.

10. Rozporz. Wys. Rady szkol. kraj. z 8. czerwca 1891 L. 10712 podające instrukcyą co do sposobu udzielania nauki przedmiotów przyrodniczych.

ZARZĄDZENIA
w sprawie rozwoju sił fizycznych młodzieży.

Stosując się do rozporządzenia Wys. c. k. Min. Wyzn. i Ośw. z dnia 15. września 1890 do L. 19097 (rozp. Wys. c. k. kraj. Rady szk. z dnia 17. paźdź. 1890 do L. 17498) zajęła się dyrekcya wraz z gronem nauczycielskiem uorganizowaniemą ćwiczeń fizycznych młodzieży i wycieczek.

Dyrekcya porozumiała się z Towarzystwem łyżwiarskiém i otrzymała w skutek tego dla uczniów tutejszéj szkoły przystęp na ślizgawkę towarzystwa po bardzo zniżonych cenach.

W porze wiosennéj i letniéj urządzano wycieczki naukowe. Pomimo że nadzwyczaj słotny i zimny rok zupełnie nie sprzyjał urządzaniu wycieczek, odbyło się przecież 5 wycieczek a mianowicie:
2 wycieczki botaniczne i zoologiczne z klasą I. i II.
2 „ połączone ze zdjęciem planu sytuacyjnego z klasą III, IV i
1 wycieczka z młodzieżą wszystkich klas.

Kronika zakładu odnosząca się do r. szk. 1890/91.

Z początkiem r. szk. 1890/91 zgłosiło się do I. kl. 27 uczniów, z których 5 reprobowano, resztę zaś przyjęto do téj klasy na podstawie złożonego egzaminu wstępnego. W tym czasie odbyły się egzamina poprawcze.

Jego Excel. Pan Namiestnik zwiédził zakład 30. września 1891.

Dzień 4. października i 19. listopada, jako dni Imienin Najjaśniejszych Państwa obchodziła szkoła uroczystymi nabożeństwami, po których odśpiewano hymn ludowy.

Dnia 28. czerwca r. b. była młodzież szkolna na żałobném nabożeństwie za spokój duszy ś. p. cesarza Ferdynanda I, a 4. maja r. b. za spokój duszy ś. p. cesarzowéj Maryi Anny.

Dyrektor szkoły uwolnił uczniów od nauki szkolnéj dnia 2. czerwca na mocy przysługującego mu prawa.

Uczniowie katoliccy odprawili 3 razy św. spowiedź i przyjmowali św. komunią.

W ciągu r. szk. odbyło się 16 posiedzeń grona nauczycielskiego pod przewodnictwem dyrektora szkoły. Oprócz tego odbywały się posiedzenia tygodniowe gospodarzy klas w celu porozumienia się z nauczycielami w ich klasie zatrudnionymi, co do zachowania się i postępu każdego ucznia z osobna.

Z końcem r. szk. 1890/91 liczyła szkoła 41 uczniów uwolnionych od całéj opłaty szkolnéj, 18 zaś opłacających takową. Opłat szkolnych do 1. lipca 1891 wpłynęło 960 złr.

Taksę wstępną po 2 złr. 10 ct. zapłaciło 31 uczniów, co wynosi 65 złr. 10 ct. Datek zaś na przybory naukowe po 1 złr. zapłaciło 66 uczniów, co wynosi 66 złr.

Dnia 15. lipca zakończono naukę szkolną nabożeństwem i odśpiewaniem hymnu ludowego.

Dnia 15. lipca rozpoczęły się egzamina wstępne z uczniami do I. kl. na r. szk. 1891/92.

Rok szkolny 1891 rozpoczął się 3. września uroczystem nabożeństwem i odśpiewaniem hymnu ludowego.

Tablice statystyczne uczniów

odnoszące się do końca 2. półrocza r. szk. 1890/91.

A. Liczba uczniów uczęszczających do szkoły realnéj w ciągu r. sz. 1890/91

W klasie	zapisało się w r. sz. 1890—91.			Pozostało z końcem 2. półr.		
	publicznych	prywatystów	Razem	publicznych	prywatystów	Razem
I.	26	—	26	23	—	23
II.	17	—	17	15	—	15
III.	12	—	12	9	1	10
IV.	11	—	11	11	—	11
Razem	66	—	66	58	1	59

B. Liczba uczniów według narodowości i wyznań.

W klasie	Polaków	Rusinów	Niemców	Czechów	Innéj narodowości	Razem	Religii				
							rz. k.	gr. k.	ewang.	mojż.	Razem
I.	16	7	—	—	—	23	13	7	—	3	23
II.	12	3	—	—	—	15	8	3	1	3	15
III.	10	—	—	—	—	10	6	—	—	4	10
IV.	11	—	—	—	—	11	8	—	—	3	11
Razem	49	10	—	—	—	59	35	10	1	13	59

C. Liczba uczniów według wieku ukończonego w r. 1891.

W klasie	Liczyło lat												Razem
	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
I.	1	3	4	6	1	5	2	1	—	—	—	—	23
II.	—	2	1	2	4	2	2	2	—	—	—	—	15
III.	—	—	1	1	1	3	4	—	—	—	—	—	10
IV.	—	—	—	—	4	3	1	1	—	1	1	—	11
Razem	1	5	6	9	10	13	9	4	—	1	1	—	59

D. Liczba uczniów uczęszczających na przedmioty względnie- i nadobowiązkowe.

W klasie	Uczęszczało uczniów				
	na język ruski	na język francuski	na historyą krajową	na spiew	na gimnastykę
I.	—	—	—	12	23
II.	—	—	—	12	13
III.	—	9	9	3	7
IV.	—	8	11	5	8
Razem	—	17	20	32	51

E. Liczba uczniów według ich ogólnego postępu z końcem 2. półrocza 1890/91.

W klasie	Otrzymało stopień					Nieklasyfikowanych	Razem
	celujący	I.	II. z pozwoleniem złożenia egzaminu popraw.	II.	III.		
I.	3	14	2	3	1	—	23
II.	1	9	1	4	—	—	15
III.	—	7	3	—	—	—	10
IV.	2	7	—	2	—	—	11
Razem	6	37	6	9	1	—	59

F. Liczba uczniów według ich cenzur z obyczajów i pilności z końcem 2. półrocza 1890/91.

W klasie	Otrzymało cenzurę											
	z obyczajów						z pilności					
	chwalebną	dobrą	dosyć dobrą	naganną	złą	Razem	wytrwałą	dobrą	dość dobrą	niejednostajną	małą	Razem
I.	8	11	4	—	—	23	3	15	3	2	—	23
II.	4	9	2	—	—	15	1	11	2	1	—	15
III.	3	6	—	—	—	9	—	6	3	—	—	9
IV.	5	5	1	—	—	11	1	8	2	—	—	11
Razem	20	31	7	—	—	58	5	40	10	3	—	58

UWAGI

dotyczące przyjęcia uczniów na rok szk. 1891/92.

Dnia 30. sierpnia r. b. zapisywać się będzie uczniów w obecności ich ojców lub zastępców tychże.

Nowo wstępujący uczniowie do klasy II. III. i IV. mają przedłożyć metrykę i świadectwo szkolne z ostatniego półrocza. — Każdy z uczniów zgłaszających się do I. kl., który poprzednio uczęszczał do publicznéj szkoły ludowéj, winien wykazać się świadectwem szkolném, wydaném przez kierownika dotyczącéj szkoły ludowéj w myśl §. 72. regulaminu szkolnego, ogłoszonego rozp. Wys. c. k. Rady Szkol. kraj. z dnia 12. listopada 1876. l. 9272. według wzoru tam zawartego lit. G. Końcowy ustęp świadectwa tego, zamiast obecnie tam zamieszczonego ma opiewać: *„Ponieważ ten uczeń zamierza wstąpić do szkoły średniéj, przeto wydaje się mu na ten cel niniejsze świadectwo“.*

Dla uczniów wstępujących do klasy I. przeznaczają się dwa terminy na examina wstępne: jeden 15. i 16. lipca b. roku przed wakacyami, a drugi dnia 1. i 2. września b. r. po wakacyach. W skutek tego mają się kandydaci nowo wstępujący dwa dni przedtem zgłaszać. Wybór jednego z tych terminów pozostawia się kandydatom, względnie ich rodzicom. W każdym z tych terminów jednak rostrzyga się o przyjęciu ucznia do klasy I. stanowczo, powtórzenie wstępnego examinu czy w tym samym, czy w innym zakładzie jest bezwarunkowo wzbronione, a uzyskanie przypuszczenia do powtórzenia examinu przez wprowadzenie w błąd Dyrekcyi czyni ten powtórny examin w każdym wypadku nieważnym; o takiem rozmyślném wprowadzeniu w błąd dla uzyskania przypuszczenia do powtórzenia examinu wstępnego będzie mogła każda dotycząca Dyrekcya z całą pewnością i łatwością się dowiedzieć z wykazu reprobowanych w każdym zakładzie uczniów, któryto wykaz Wys. c. k. Rada szkol. kraj. każdej Dyrekcyi w swoim czasie przeszle.

Uczniów do I. klasy przyjmuje się stanowczo na podstawie odbytego z nimi egzaminu wstępnego z religii, — z języka polskiego, — z języka niemieckiego i z arytmetyki. Przy tym egzaminie żądać się będzie:

Z religii: wiadomości, których według teraźniejszego rozkładu nauki nabyć powinien uczeń w pierwszych cztérech latach obowiązkowéj nauki szkolnéj w szkołach cztéroklasowych.

Z języka polskiego: czytania płynnego i wyrazistego, objaśniania czytanych ustępów pod względem treści i związku myśli; opowiadania treści większymi ustępami, znajomości części mowy, odmian imion i czasowników; znajomości zdania pojedynczego, rozszerzonego i rozbioru jego części składowych pod względem składni zgody i rządu; poprawnego napisania dyktatu z zakresu pojęć znanych uczniom, z uwzględnieniem głównych zasad interpunkcyi.

Z języka niemieckiego: czytania płynnego i zrozumiałego; znajomości odmian rodzajników, rzeczowników, przymiotników i zaimków (osobistych dzierżawczych, wskazujących i względnych), odmian słów posiłkowych i czasowników słabych we wszystkich formach strony czynnéj i biernéj; — tudzież odmian najzwyklejszych czasowników mocnych; — zasobu wyrazów z zakresu pojęć uczniom znanych; poprawnego napisania łatwego dyktatu, którego treść przed podyktowaniem poda się uczniom w języku polskim.

Z rachunków: Pisania liczb do miliona włącznie, biegłości w cztérech działaniach liczbami całkowitymi; pewności w tabliczce mnożenia; znajomości ważniejszych miar metrycznych.

Z trzech przedmiotów ostatnich odbędzie się egzamin ustny i pisemny.

Dnia 1 i 2 wrześniar. b. odbywać się będą egzamina wstępne dla uczniów klasy II. III. i IV. jakoteż egzamina poprawcze.

Uczniowie ze zakładów średnich nie składają egzaminów wstępnych, jeżeli zamierzają zapisać się do klasy pierwszéj, — jeżeliby zaś chcieli wstąpić do odpowiedniéj klasy wyższéj, muszą składać egzamin wstępny z najbliższéj klasy niższéj.

Opłaty przy wpisie.

1. Taksa wstępna w kwocie 2 zł. 10 ct.

UWAGA. Uczniowie, którzy taksę wstępną już raz zapłacili, a przez wystąpienie stosunków ze szkołą nie zerwali, nie płacą takowéj.

2. Opłata szkolna w kwocie 20 zł.

UWAGA. *a)* Opłata szkolna musi być uiszczona za I. półrocze najdaléj do 15. października, za II. półrocze zaś do 15. marca. — Uczniom, którzyby w oznaczonym czasie opłaty szkolnéj nie zapłacili, zabronionoby dalszego uczęszczania do szkoły. *b)* Uczeń ubiegający się o uwolnienie od opłaty szkolnéj, poda prośbę przez dyrekcyą szkoły do Wys. Rady Szkol. kraj., załączając do niéj świadectwo szkolne z ostatniego półrocza i świadectwo ubóstwa. — Świadectwo ubóstwa ma być potwierdzone przez urząd gminny i zawierać dokładny stan majątkowy rodziców, w razie przeciwnym nie będzie uwzględnione. — Prywatyści opłacają zawsze opłatę szkolną. *c)* Uczeń zatrzymuje uwolnienie od opłaty szkolnéj tylko tak długo, jak długo w ostatniém półroczu otrzymał *pierwszy stopień* ogólnego postępu, z obyczajów notę: *chwalebną* lub *dobrą*, a z pilności notę *wytrwałą* albo przynajmniéj *dobrą*. — W każdym innym wypadku traci uwolnienie.

Uczniowie 1. kl. mają zapłacić opłatę szkolną w ciągu pierwszych 3 miesięcy r. sz., lecz Wys. c. k. Rada szk. kraj. może im ten termin przedłużyć aż po koniec I. półrocza. Wtedy mają ci uczniowie w pierwszych 8-miu dniach po ukończonych zapisach wnieść prośbę z dołączoném świadectwem ubóstwa nieprzedawnioném do Wys. c. k. Rady szk. kraj. przez dyrekcyą szkoły, która po 2 miesiącach przedłoży ją gronu nauczycielskiemu do orzeczenia. Czy proszący zasługuje sobie na dwie najlepsze cenzury z obyczajów i pilności, i przynajmniéj cenzurę „dobrą“ z każdego przedmiotu? — poczem dyrekcya szkoły przedłoży ich prośby Wys. c k. Radzie szk. kraj. z wnioskiem przychylnym, w razie przeciwnym, zwróci im je z zawezwaniem do zapłacenia szkolnéj opłaty w terminie przepisanym.

Wys. c. k. Rada szk. kr. zezwalając na takie przedłużenie, uwalnia tém samem proszącego od opłaty szkolnéj, jeżeli tylko klasyfikacya jego za I. półrocze odpowie prawnym wymaganiom, w razie przeciwnym, winien uczeń zapłacić opłatę szkolną za I. półrocze jeszcze przed rozpoczęciem II. półrocza.

Uczniom I. kl., którzy za I. półrocze otrzymają świadectwo pierwszego stopnia z odznaczeniem, a w II. półroczu uzyskają uwolnienie od opłaty szkolnéj, może być zwrócona opłata szkolna zapłacona za I. półrocze na wniesioną ich prośbę do Wys. c. k. Rady szk. krajowéj.

Czy uczeń ma być uwolniony od płacenia całéj opłaty szkolnéj, czy téż tylko od połowy, stanowi stan majątkowy jego rodziców.

3. Datek na środki naukowe w kwocie 1 złr.

4. Taksa za egzamin prywatny lub wstępny w kwocie 12 złr.

UWAGA: *a)* Uczniowie, którzy w ostatniém półroczu byli uczniami szkół realnych, nie płacą takowéj. *b)* Uczniowie, którzy składają egzamin wstępny do I. klasy, nie płacą także taksy egzaminacyjnéj. *c)* Świadectwo wystawia się tylko na podstawie złożonego egzaminu prywatnego, nigdy zaś na podstawie wstępnego egzaminu.

5. Dobrowolny datek w celu wspierania mniéj zamożnych uczniów. — Wysokość takiego datku zależy od woli P. T. rodziców, nie kładąc tamy ich dobroczynności.

W razie, gdyby uczeń składający egzamin wstępny do I. klasy, takowego nie złożył, a zapłacił należytości, — natenczas zwraca mu się takowe; albowiem nie może być uczniem téj szkoły. — Taksy egzaminacyjnéj uczniowi się nie zwraca.

Świadectwo szkolne otrzymują uczniowie za każde półrocze z osobna; ma ono być zaopatrzone marką stęplową na 15 ct., za duplikaty płaci się taksa w kwocie 1 złr.

Ponieważ szkoła ma obowiązek nadzorowania miejsca, gdzie uczniowie są ulokowani na stancyi, a w razie niestosownego ulokowania tychże może nawet odmówić przyjęcia do szkoły, P. T. rodzice zechcą zaraz przy wpisie wymienić miejsce, gdzie syna swego umieścić zamyślają.

Sprawy szkolne poszczególnych uczniów załatwiają pp. gospodarze klas, przed którymi uczeń swe opuszczone godziny winien w przeciągu 24 godzin usprawiedliwić. Jeżeli uczeń przez 8 po sobie bez przerwy następujących dni szkolnych nie był na lekcyach, a przyczyny nieobecności nie oznajmiono, wykreśla się go z katalogu, a przyjęcie jego zależéć będzie od pozwolenia Wys. Rady Szkolnéj krajowéj.

Z dyrekcyi c. k. szkoły realnéj.

Erazm Misiński

dyrektor.

Klasyfikacya uczniów z końcem 2. półrocza

r. szkol. 1890—91.

KLASA I.

Klasyfikowanych uczniów 23.

Stopień pierwszy celujący otrzymali:

1. Haliczer Izaak
2. Pawlik Eugeniusz
3. Switlikowski Józef.

Pierwszy stopień otrzymali:

4. Bartha Stanisław
5. Brugger Franciszek
6. Czubaty Włodzimierz
7. Gabryel Władysław
8. Hellebrand Bolesław
9. Kordas Alojzy
10. Laszczak Wincenty
11. Lewicki Rudolf
12. Michalewski Teofil
13. Patocki Władysław
14. Strzemecki Stanisław
15. Zilz Filip
16. Żurowski Jan

Do poprawczego egzaminu po wakacyach przypuszczeni:

17. Biliński Eugeniusz, z matematyki
18. Brykowicz Jan, z geografii
19. Lewental Wilhelm, z niem. jęz.
20. Łotocki Julian, z niemieck. jęz.

Drugi stopień otrzymali:

21. Margulies Abraham
22. Tymkiewicz Adam

Trzeci stopień otrzymał:

23. Butz Władysław.

KLASA II.

Klasyfikowanych uczniów 15.

Stopień pierwszy celujący otrzymał:

1. Rembisz Władysław.

Pierwszy stopień otrzymali:

2. Blumenblatt Abraham
3. Dąbrowski Władysław
4. Eisenberg Izrael
5. Moszczyński Henryk
6. Schrang Ludwik
7. Stanisławczuk Ignacy
8. Swystun Paweł
9. Urban Franciszek
10. Wagner Stanisław.

Do poprawczego egzaminu po wakacyach przypuszczony:

11. Barbasch Joël, z matematyki.

Drugi stopień otrzymali:

12. Dumański Emil
13. Hoszowski Włodzimierz
14. Mokszyński Henryk
15. Podhajny Jan.

KLASA III.

Klasyfikowanych uczniów 9.

Pierwszy stopień otrzymali:

1. Biernat Jan Maryan
2. Feldmann Józef
3. Friedel Alojzy
4. Paszkowski Tadeusz
5. Tyc Daniel Antoni
6. Wacnik Cypryan.

Do poprawczego egzaminu po wakacyach przypuszczeni:

7. Łysy Ryszard Hilary, z jęz. niem.
8. Reichstein Mojżesz Leib, z matem.
9. Salz Benzion, z języka polskiego.

KLASA IV.

Klasyfikowanych uczniów 11.

Stopień pierwszy celujący otrzymali:

1. Kittner Zygmunt
2. Romański Ryszard

Pierwszy stopień otrzymali:

3. Burmenda Józef
4. Dzierzanowski Zygmunt
5. Giedroyć Kazimierz
6. Kazimierowski Eugeniusz
7. Sambor Teofil
8. Woroszczyński Zygmunt
9. Zawadowski Ostap Franciszek.

Drugi stopień otrzymali:

10. Teuber Aron
11. Horowitz Abraham.